

Co-funded by
the European Union

[Jaamacadda Folk]

FATIMA2

Manhajka safiirada
da'da yar ee
xuquuqul insaanka
iyo sinnaanta

[FATIMA2_Module 1.3]

FATIMA 2

FATIMA 2: Förebyggande av hedersrelaterat våld och förtryck mot kvinnor genom projekt med social påverkan och ömsesidigt lärande som leds av unga män
Ref. 101095877

FATIMA2-projektet har samfinansierats av EU:s program CERV-2022_DAPHNE. Författarna har ensamt ansvar för innehåll och material. Europeiska kommissionen kan inte hållas ansvarig för något användande av informationen som finns där.

(Finansieringsref. 101095877))

Nuxurka

Module 1.3 Xadgudubka sharafta laxidhiidha	4
UJEEDOOYINKA BARASHADA	6
HAWLAHA	7
A1.9 Fahamka xadgudubka sharafta la xiriira	7

Module 1.3 Rabshadaha sharafta la xiriira

HAGAHA isticmaale

1. Horumarinta dagaalka ka dhanka ah xadgudubyada sharafta la xiriira

Walxo:

- Ku dhiiri geli fikirka muhiimka ah ee muwaadiniinta, gaar ahaan dhalinyarada
- Doorka hogaaminta ee bulshada (waxbarasho wadaag ah)

Hawlaha la xidhiidha:

- Beegsiga asxaabta: Dhisida kalsoonida safiir ahaan
- Door hoggaamineed ee wax-barashada bulshada dhexdeeda
- Ka qaybgeli muwaadiniinta bulshada wada sheekaysiga iyo su'aalaha

Qaybtani waxa ay diiradda saaraysaa doorka dhallinyaradu ku leeyihii hoggaamiyeyaasha asaaggaa ah iyo fursadda ay uga hadlaan arrimaha la xidhiidha rabshadaha sharafta la xidhiidha. Sidaa darteed, hawlaheedu waxay ku habboon yihii dhallinyarada horeba aqoon u leh maaddooyinkan, kuwaas oo yaqaan erey-bixin gaar ah oo wax ka qaban kara kiisaska xadgudubyada sharafta la xiriira. Koox isku xidhan oo rag iyo dumarba isugu xidhan oo dhallinyaro ah oo is yaqaana way fududaan doontaa in la hawl galo oo waxay aad u xiiseeyaan inay si firfircoон uga qayb qaataan hawlaha. Tababaraha/shaqaalaha dhallinyaradu waa in uu kooxda la macaamilo ka hor inta aan hawlaha la fulin.

- Eray-bixin (Barashada)
- Xadgudubka sharafta laxidhiidha (Qalabka ficolka)

Tababaruhu waa u madax banaan yahay inuu la qabsado jimicsiga si ay ugu habboonaadaan kooxda dhallinyarada ah sida ugu fiican . Waa kuwan qaar ka mid ah talooinka xulashooyinka habaynta:

- 1) Mudnaan sii kooxaha yaryar - haddii ay jiraan rag badan oo dhallinyaro ah oo danaynaya hawsha, tababaruhu wuxuu u baahan yahay inuu u qaybiyo kooxo yaryar, ama xitaa ku faafiyo tababbarka / shirarka dhowr maalmood si uu u siiyo boos dheeraad ah.
- 2) Haddii tababaruhu uu dareemo inay jirto su'aal ama fikrad mudan in laga hadlo wixii ka baxsan waxa lagu sheegay hawsha, isaga/iyada waa inay sidaas sameeyaan. Isaga/iyada waxa ay awoodaan in ay ku daraan macluumaad gaar ah, qayb hawleed ama nuxur ka mid ah cutubka kale si ay u muujiyaan dhinac oo ay u awoodaan in ay la shageeyaan inta ka hadhay moduleka

haddii loo baahdo. Tababaruuhu waa inuu sidoo kale hubiyaa in mawduucyada lagu soo qaataw waxqabadyada aan si kale loogu soo bandhigin qaab kale (isaga/iyada waa in ay doortaan qaabka ugu habboon kooxda).

- 3) Hawlaha waxaa ka mid noqon kara wadaaga khibradaha shakhsii ahaaneed. Haddi ay arintu aad xasaasi u tahay in sidan oo kale loogala hadlo koox dhalinyaro ah oo rag iyo dumarba leh (tusaale hadii ay dhawaanahan dhaceen isku dhac ama rabshado la xidhiidha mawduuca,ama hadii uu tababaruuhu ogyahay in ay xasaasiyad ka dhex jirto dad gaar ah kooxda), tababaruuhu waa inuu layliyada la qabsadaa isagoo soo bandhigaya sheekoojin iyo khibrado khiyaali ah.
- 4) Haddii qof ka mid ah kooxda dhallinyaradu aanu ku faraxsanayn in uu ka hor hadlo asaagiis, ama ay ku adag tahay wax qorista ama akhriska, shaqaalaha dhallinyaradu waa in uu ku dhiirigeliya inuu si kale uga qaybqaato. Haddii ka qaybqaataha aanu ku qanacsanayn qoritaanka hadalkooda, isaga/iyada waxa lagu lammaanin karaa asaag kaa caawin kara caawimo iyo taageero. Isla sidaas oo kale ayaa khuseeysa dhibaatooyinka akhriska.

UJEEDOOYINKA BARASHADA

	Module/cutub	Ujeedooyinka waxbarashada		
		Aqoon	Xirfado	Mawqifyada
1	Fahamka xadgudubka sharafta la xiriira	Ka dib marka ay dhameeyaan cutubka, ka qaybgalayaashu waa inay awood u yeeshaan inay...	Ka dib marka ay dhameeyaan cutubka, ka qaybgalayaashu waa inay awood u yeeshaan inay...	Module-ku wuxuu higsanaya inuu horumariyo dabeeecadaha soo socda:
1.1	Cutubka 1: Muhiimadda sifooyinka dhaqameed ee koox tiro yar oo gaar ah si ay u jebiyaan meertada rabshadaha la xidhiidha sharafta Mawduuca 1: Saamaynta Dhaqanka: Baadh dhinacyada dhaqameed ee saameeya kooxaha laga tirada badan yahay ee kala duwan	<ul style="list-style-type: none"> Aqoonso arrimaha dhaqameed ee saameeya kooxaha laga tirada badan yahay ee kala duwan, oo ay ku jiraan caadooyinka, caqiidooyinka, caqidooyinka iyo caadooyinka bulshada. 	<ul style="list-style-type: none"> Is barbar dhig dhinacyada dhaqanka oo caddeeyaa hooseeyayaasha guud. Samee fikirka muhiimka ah si aad u falanqeysa caadooyinka iyo caadooyinka dhaqanka. 	<ul style="list-style-type: none"> Samee aragtii rajo leh oo xoogga saar in isbeddelku uu suurtagal yahay iyo in bulshooyinku ay horumari karaan iyagoo ilaalinaya hidahooda dhaqameed.
1.2	Cutubka 2: Fahamka iyo aqoonsiga ubadka/guurka khasabka ah inuu yahay nooc ka mid ah dembiyada sharafta Mawduuca 1: Ahmiyadda jinsiga ee rabshadaha la xiriira sharafta	<ul style="list-style-type: none"> Faham sida jinsigu u saameeyo rabshadaha jireed, maskaxeed iyo dhaqaale. Faham qaabka sharciga ah ee guurka ilmaha/guurka khasabka ah. 	<ul style="list-style-type: none"> Samee xirfado lagu falanqeeyo hab-dhaqanka ragga iyo dumarka dhalinyarada ah ee uu saameeyay guurka caruurtu. Wanaaji awoodooda dhaqameed si ay u fahmaan sida arrimaha bulsho-bulsheed ay ula falgalaan caadooyinka dhaqameed ee saameeya guurka qasabka ah. 	<ul style="list-style-type: none"> Kobciyo dareenka dhalinyarada ragga iyo dumarka ee ka soo jeeda asal-dhaqaale-dhaqaale oo kala duwan oo aqoonso caqabadaha dheeraadka ah ee ay la kulmi karaan meertada xadgudubyada sharafta la xiriira.

HAWLAHA

A1.9 Faham xadgudubka sharafta laxidhiidha

Magaca hawsha	Fahamka xadgudubka sharafta la xiriira
Hadafka	Ka qaybgalayaashu waxay baran doonaan mid ka mid ah tibaaxaha ugu caansan ee rabshadaha la xiriira sharafta, sida ilmaha/guurka khasabka ah, way fahmaan oo waxay baran doonaan inay aqoonsadaan qaababka caadiga ah ee gobolka. Marka ay naftooda geliyaan xaaladda carruurta aan qaan-gaarin, waxay heli doonaan faham buuxa oo ku saabsan dhibaatada oo ay ka soocaan "caadada" iyo sifooyinka dhaqameed ee koox tiro yar oo gaar ah. Waxay sheegi doonaan inay ka dhigan tahay ku xad-gudub xuquuqul insaanka iyo nooc hoos-u-dhac ah. Waxay sidoo kale baran doonaan ciqaabta ku xusan Xeerka Ciqaabta ee noocyada dembiyada noocas ah.
Sharaxaada	Tababaruuhu wuxuu u qaybiyaa ka qaybgalayaasha kooxo yaryar oo ku dhawaad isku mid ah rag iyo dumar. Tababaraha ayaa kooxda siin doona daraasado gaar ah oo mawduuca ku saabsan. Koox kasta, raggu waxay qaadan doonaan doorka haweenka ee xaaladda gaarka ah, iyo lidkeeda. Ka qaybgale kastaa wuxuu qoraa jumlado dhawr ah oo ku saabsan sida uu u dhaqmi lahaa xaaladda gaarka ah ee uu ku sugan yahay. Intaa ka dib, dood gaaban ayaa lagu qaban doonaa kooxda dhexdeeda si loo gaaro gunaanad guud Ugu dambeyntii, koox kastaa waxay soo bandhigi doontaa daraasadooda dood guud waxayna bixin doontaa xalkooda iyadoo la eegayo aragtida ka qaybgalayaasha.
Nooca dhaqdhaqaqa	<ul style="list-style-type: none"> • U shaqee kooxo yaryar • Shaqo shaqsiyed • Ka shaqee koox dhan
Muddada	1 saac
Meel bannaan iyo agab	Daraasado kiis oo loo diyaariyey mawduuca, xaashida shaqada ee ka qaybgale kasta
Ujeedooyinka waxbarashada	Fahmo oo aqoonso guurka ilmaha/guurka khasabka ah inuu yahay nooc ka mid ah xadgudubka sharafta la xiriira
Module	Fahamka xadgudubka sharafta la xiriira
Xigasho	DA Foundation - U Midoowga Rabshadaha